

LYS og LIV

Utgitt av Det teologiske Menighetsfakultet • Nr. 1, 1996 • 62 årg.

En
pensjonisttid
som kateket

se side 2

MF har fått
ny dekanus

se side 8

Felles etikk for alle religioner?

se side 11

Vil være kateket når hun blir pensjonist

– En tilværelse som ung pensjonist venter meg rett rundt hjørnet. Jeg har tenkt mye på hva jeg ikke skal bruke den til. Fremfor alt ønsker jeg ikke en stor grad av passivitet, verken fysisk eller mentalt, sier Judith Stockseth (62). I stedet vil hun virke som kateket når pensjonist-tiden setter inn.

ICA. ETT ÅR nå har Judith Stockseth vært fjernstudent ved Menighetsfakultetets Kateketseminar ved siden av halv stilling som lærer i ungdomsskolen og frivillig menighetsarbeid. Målet er at hun som pensjonist skal ha god tid til å være sammen med familien sin – og til å fortsette med de frivillige oppgavene i menigheten, men da

«Spørsmålet er å finne Guds vei med våre liv»

med den tryggheten og utrustningen som en fullført kateketutdanning gir.

– Jeg tror det er lettere å komme på vegne av menigheten og nå ut over den indre sirkel i kirken dersom jeg har en utdanning og formalisert kompetanse som kateket, sier hun.

Judith Stockseth har alltid vært aktiv i menigheten: søndagsskole, barnarbeid, konfirmanntarbeid, bibelgrupper, husfelleskap. En tre-årsperiode var hun og mannen hennes ute som misjonærer for Tibetmisjonen ved deres yrkesskole i Butwaal i Nepal. Nå sitter hun i både menighetsrådet og i menighetens daps- og barneutvalg.

– Det har vært helt naturlig å

ta del i ulike oppgaver innenfor lokalmenigheten der vi har bodd. Jeg opplever at Bibelen gir sitt klare imperativ til alle som bekjenner troen på Den tre-enige Gud, nemlig å vandre i de gjerninger som er lagt ferdige. Det betyr ikke at jeg er noe overskuddsfenomen. Jeg har hatt mye slitasjeproblemer og har til tider brent lyset i begge ender. Jeg kjenner på mindreverdsfølelse og begrensninger. Men engasjementet har likevel gitt meg rike velsignelser.

Spørsmålet er å finne Guds vei med våre liv. Voksne kristne må her våge å gå en selvstendig vei i samtale med Den tre-enige Gud og i fellesskap med de menneskene vi lever sammen med. For kristen tjeneste er ikke noe solospill.

I denne forbindelse er stillheten blitt stadig viktigere for meg. Hvis en tjeneste skal vare og være bærekraftig må vi sette av tilstrekkelig tid til stillhet og meditasjon sammen med Mesteren. Jeg tror at Den Hellige Ånd kan veilede vårt tankeliv. Det er et vesentlig poeng for meg.

– Du er opptatt av arbeid overfor barn og unge. Hva er det disse i dag trenger fra kirken?

– Mange barn og unge bærer

preg av at de i stor grad lever adskilt fra voksne omsorgspersoner. Som lærer har det forskrekket meg å se at mange 13-16-åringer har minimal trening i å reflektere og tenke sammen med voksne personer. Ikke sjelden avdekker de en «tro» som

«Kirkens mulighet ligger i små grupper, nær kontakt og mange voksenledere»

går på at det flertallet tror og mener, det er sant og rett. Hvem er det som har gitt dem en slik livsanskuelse? Skyldes det fravær av voksne samtalepartnere? Har mediene overtatt oppdrags- og påvirkning? Her ligger en kjempeutfordring for kirken,

Judith Stockseth har vært fjernstudent ved MF's Kateketseminar i ca ett år. – Å være student i godt voksen alder og absorbere kunnskap fra interessante forelesere, hvem vil ikke ønske seg en slik posisjon i perioder av voksent liv, sier hun. Foto: Torstein Øen.

ikke minst i konfirmantundervisningen.

Dessuten har jeg en drøm for et fremtidig menighetsarbeid. Jeg drømmer om at unge foreldre tar med seg egne og andres barn til kirken, menighetshuset eller bedehuset og får i stand grupper som driver med varierte og stimulerende aktiviteter som gir livsutfoldelse og livsglede. Jeg tror at et slikt miljø kan fungere som gunstig jordsmonn for såkornet som blir sådd ut. Små celler – nær kontakt – tilstrekkelig antall voksenledere i tillegg til gudstjenestefellesskapet. Der tror jeg det er store muligheter

for det kristne arbeidet i dag. Jeg brenner også for å få misjonsengasjementet inn i menigheten.

Judith Stockseth avslutter ekssamen på Kateketseminaret til våren. Fleksible ordninger både på skolen der hun er ansatt og fra Menighetsfakultetet har gjort studiene mulige.

– Ukene på MF sammen med unge studenter har vært en flott inspirasjon. Å være student i godt voksen alder og få anledning til å absorbere ny kunnskap fra interessante forelesere – hvem vil ikke ønske seg en slik posisjon i perioder av voksent liv? sier hun. ♦

Færre studenter

Antall studenter ved MF viser nedgang. Til grunnfaget høsten 1995 begynte det 114 mot 173 året før. Årsaken er bl.a. at ungdomskullene født i 1976 og seinere er betydelig mindre enn tidligere. Alle utdanningsinstitusjoner merker derfor samme tendensen. Sokningen til selve teologistudiet på MF har hittil holdt seg ganske stabil. Totalt har MF nå ca 600 studenter.

Når MF får færre studenter, vil dette senere føre til at færre går inn i de mange oppgavene i kirken. Dette angår derfor alle som er glad i norsk kirke- og kristenliv. På MF har vi valgt å møte situasjonen offensivt. Vi har bl.a. fått laget en ny rekrutteringsbrosjyre og vil reise mer i kristne skole- og ungdomsmiljøer.

Men kanskje betyr det mer om unge møter noen i sitt nærmiljø som oppfordrer dem til å utdanne seg for en tjeneste i Guds rike. Vi sender deg gjerne MFs nye rekrutteringsbrosjyre om du vil gi den videre til mulige nye studenter. Kontakt info.sekr. Marianne Torp, MF, Boks 5144 Majorstua, 0301 Oslo, tlf. 22 59 05 50.

Minnegave

*Menighetsfakultetet takker
hjerteligst for gaven
som ble gitt til fakultetet
i forbindelse med
Halvor Dabls bortgang.*

LYS og LIV

Utgiver:

Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:

Finn Olav Myhre
Torleiv Austad

Redaktør:

Aud Kvalbein
Redaksjonssekretær:
Marianne Torp

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet utkommer med 5 nummer årlig, og sendes til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere. Alle som ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen i følge skattelovens paragraf 44.

Studier ved MF:

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendomskunnskap grunnfag, mellomfag og hovedfag
  - Teologi med praktisk-teologisk seminar
  - Semesteremne i livssyn og religion
  - Kateketseminar
- Ta kontakt med studieveilederne!

Det teologiske Menighetsfakultet
Besøksadr.: Gydas vei 4, Oslo
Postadr.: Postboks 5144
Majorstua, 0302 Oslo
Tlf.: 22 59 05 00
Fax: 22 69 18 90
Bankgiro: 6039.05.58409
Postgiro: 0801 5128780

Trykk: PDC, 1930 Aurskog
Opplag dette nr: 28 000
Neste nr. kommer: mars -96

Forsidefoto:
Torstein Oen

Tekst: Der ikke annet er sagt, er teksten skrevet av Aud Kvalbein.

Fasthet og romslighet

TEOLOGI- OG KRISTENDOMSSTUDENTENE i dag er ingen ensartet gruppe. De kommer fra ulike kristne miljøer og har forskjellig erfaring fra livet med Gud og fra sitt møte med kirken. Gjennom studieårene mottar de mange slags inntrykk, også fra kulturen som omgir oss alle. Unge mennesker tar lettere farge av omgivelsene enn eldre som har funnet sin livsform. Som lærer ved Menighetsfakultetet gjennom nærmere tre decennier har jeg sett hvordan studentene preges av sin egen samtid.

For fakultetet er det vesentlig å peke på Bibelens Gud, men uten å forsøke å uniformere studentflokkene. Forskjeller i bakgrunn og profil hos de studerende kan være en berikelse i læringsprosessen. I samvær med dem som tenker annerledes, kan det hende at ens egen overbevisning settes på prøve. En må kanskje tenke gjennom sine argumenter på nytt. Blant dem som uteksamineres fra fakultetet, vil det fortsatt være visse variasjoner i teologisk grunnsyn, kirkelig plassering og samfunnsmessig engasjement.

I den kristne menighet på jorden er det mange rom. Mellom rommene skal det være åpne dører. Folk med ulike syn og meninger må kunne kjenne seg hjemme i det kristne fellesskapet. Det er ikke i pakt med apostolisk romslighet (Gal 3,28; 1 Kor 12,12) å ensrette de kristne og danne menigheter av likesinnede. Også studenter som famler og er usikre i troens irrganger, er velkommen til Menighetsfakultetet. De som måtte være uenige med sine lærere, og det er ikke uvanlig, skal ikke presses ut av miljøet.

Jo romsligere det er i den kristne menighet, desto viktigere er det å holde fast ved bekjennelsen til Jesus Kristus, Guds Sønn. I ham alene er det vi forenes, selv om vi er aldri så forskjellige som mennesker. Derfor gjelder det både i fromhetsliv og teologi å be og arbeide for at vi må stå sammen i troen på Ham som er Sannheten (Joh 14,6). Han er det faste punkt i liv og død, selve troens grunnvoll.

Torleiv Austad

Torleiv Austad
dekanus

Som folk flest?

GODE NYTTÅRSFORSETTER hører med til denne tiden av året. Noen har kanskje bestemt seg for å kutte røyken, andre for å besøke familie og venner litt oftere i året som kommer. Nyttårsforsettet jeg har satt meg i år, ønsker jeg at flere kunne kjenne lysten til å samles om.

«Så du er en kristen, det har jeg aldri visst». Ursagnet kom fra en av mine arbeidskolleger på et røykfullt pauserom. Først ble jeg litt glad, for jeg ønsker jo å være som folk flest. Men senere har ytringen fra min kjære kollega blitt en tankevekker. Var det virkelig ikke mulig å se av mitt liv at jeg er en kristen? Vi trenger slike påminnelser av og til.

I Galaterbrevet 2.20 sier Paulus. «Jeg lever ikke lenger selv, men Kristus lever i meg. Det liv jeg nå lever her på jorden, det lever jeg i troen på Guds Sønn som elsket meg og gav seg selv for meg.» Det er en spennende tanke at Kristus lever i meg. I den kristne spiritualiteten er nettopp dette å bli mer lik Kristus en grunnleggende tanke. Noe i mennesket dør, og noe nytt vokser frem. Å følge etter Kristus betyr at man virkelig setter sin lit til at Kristus handler med oss. Det er en indre erfaring man får leve med. Men den indre erfaringen av Kristus kan aldri forbli innadvendt. Kriteriet er at den indre erfaring må bære frukt,

og vise seg i verden. Det er mitt nyttårsønske for 1996 at jeg kan få være en Kristusetterfølger og bære frukt.

Frans av Assisi uttrykker dette i sin bønn:

Herre, gjør meg til et redskap for din fred!
La meg bringe kjærlighet der hatet råder.
La meg bringe forlatelse der urett er begatt.
La meg bringe tro der tvilen råder.
La meg bringe sannhet der villfarelse råder.
La meg bringe lys der mørket ruger.
La meg bringe glede der sorg og tyngsel råder.

Å Mester! La meg ikke søke så meget å bli trøstet som å trøste.

Ikke så meget å bli forstått som å forstå.

Ikke så meget å bli elsket som å elske.

For det er gjennom å gi at man får.

Det er ved å glemme seg selv at man finner seg selv.

Det er ved å tilgi andre at man selv får tilgivelse.

Det er ved å dø at man oppstår til EVIG LIV.

Tor Henrik Hansen

Tor Henrik Hansen ble ferdig på Praktikum til jul og er nå regimentsprest på Haslemoen.

Takk for:

– Herrens nåde og barmhjertighet, som er ny hver dag

Be for:

– MFs nye dekanus Torleiv Austad

– Judith Stockseth og de andre studentene på Kateketseminaret

– rekrutteringen av nye studenter til MF, be om at Gud må kalle unge og eldre til en kirkelig tjeneste

– Menighetsfakultetets økonomi

– framdriften av nytt MF-bygg på Lovisenberg

Teori og praksis går hånd i hånd

Evangelical Lutheran Church of America tenker mer helhetlig når de lærer opp sine prester og undervisere, skriver Marit Rypdal her. Fungierende rektor ved MFs Kateketseminar besøkte Minnesota, USA i oktober for å se på hva amerikanerne gjør med sin kirkelege undervisning. Besøket gikk både til Luther Seminary, til Augsburg College og St. Olaf College.

OPPLÆRING AV VOKSNE har en helt annen tradisjon i amerikanske menigheter enn her i landet. På svært mange steder er det fast «søndagsskole for voksne» – gjerne slik at det er gudstjeneste klokka 9 og 11, mens det klokka 10 er voksenopplærings-tilbud med stor og trofast oppslutning.

I noen av de menighetene jeg besøkte, var det også lagt til rette for voksenopplæring en fast kveld i uka. Da var det først en enkel middag, deretter kor, dramagrupper o.l. for barn og unge og ulike tilbud til voksne. Menighetens prest(er) hadde ofte hovedansvaret.

Fra gresk tekst til ferdig preken

Med stor interesse registrerte jeg at flere lærere i presteutdanningen hadde fast voksenopplæringsoppdrag i sine lokale menigheter. En av dem fortalte at han prøvde ut opplegg i sin menighet før han bearbeidet dem til forelesningsrekker og seminarer i presteutdanningen.

De teologiske studentene var utplassert i menighet gjennom størstedelen av studiet, og voksenopplæring var en selvfølgelig del av deres praksis.

Jeg merket meg også at i de ulike kursene som teologistudentene skulle igjennom i løpet

av studiet, var det vanlig at forelesningen, gruppeundervisningen og de praktiske øvelsene var knyttet nært sammen. Arbeidet gikk ofte hånd i hånd: Først oversettelse av konkrete bibeltekster fra gresk, så eksegese og prekenarbeid med tilhørende gjennomføring i praksis, evt. også det å undervise om temaet. Arbeidet var altså ikke fullført før teksten var anvendt.

Emnet «Christian Education» hadde for øvrig en sentral plass i presteutdanningen gjennom store deler av studiet. Studentene fikk både teoretisk innføring og praktisk øvelse under

– *Voksenopplæring har større plass i amerikanske menigheter enn i norske, sier Marit Rypdal som i bost besøkte Luther Seminary for å hente hjem impulser til MF's kateketikk-undervisning.*
Foto: Marit Rypdal.

veiledning i å undervise ulike aldersgrupper.

Amerikansk «kateket-utdanning»

Men hva med kateketjenesten? Noen større menigheter har etablert stillinger som Director of Education, men uten at det ble krevd noen kristendomsfaglig eller pedagogisk kompetanse.

På et av kirkens colleges var det nettopp etablert en 4-årig utdanning for ledere til «Family and Youth Ministry». Her var det nok en del likhetstrekk med vår kateketutdanning.

Flere likhetstrekk fant jeg likevel i en utdanning som Luther Seminary hadde opprettet for Mastergradsstudiene – Christian Education. Deltakerne i dette programmet var ofte allerede ansatt i menighetsstillinger eller var godt voksne mennesker som ønsket en «Second Career» i en kirkelig sammenheng. De hadde altså tatt en yrkesutdanning i unge år og brukt denne en tid, før de startet en ny utdanning med tanke på kirkelig tjeneste. De fleste var fjernstudenter på deltid og fikk lagt til rette studiet etter individuelle ønsker. Det ble også arbeidet for å legge til rette for telekommunikasjon, video og data-programmer, men dette var i sin spede begynnelse.

Periodevis fulgte disse «Mastergradstudentene» undervisningen på presteseminaret, både i bibelfag og Christian Education. Studiet var en slags

Søk MF-stipend

Menighetsfakultetet lyser denne våren ut tre stipend:

Kandidatstipend

Stipendet er på ca 61 000 kroner og gjelder høstsemesteret 1996. Søkerne må ha teologisk embetseksamen eller kristendomskunnskap hovedfag fra MF. Også de som avslutter eksamen våren 1996 kan søke. Formålet med stipendet er å hjelpe kandidater til å komme i gang med videregående studier. En prosjektbeskrivelse som kan gi grunnlag for faglig vurdering må følge med søknaden. Søknaden stiles til Menighetsfakultetets styre og sendes til Forskningsutvalget. Kvinner oppfordres til å søke.

Nærmere opplysninger og søknadsskjema får du hos konsulent Nils Aksel Røsæg, MF, tlf. 22 59 05 53. Søknadsfristen er 15. februar.

Korttidsstipend

MF deler også ut to vitenskapelige korttidsstipend a 40 000 kroner. Søkerne må ha teologisk embetseksamen eller kristendomskunnskap hovedfag. Formålet med stipendet er at stipendiatene skal sette i gang individuelle forskningsprosjekter med teologisk doktorgrad som mål. Det forutsettes at dette skjer innenfor MFs doktorgrads-program. Stipendiatene får faglig veiledning fra fakultetet. Arbeidsplass på MF vil bli stilt til disposisjon. Stipendet kan også brukes til å forme en søknad til f.eks. Norges Forskningsråd om 3-årig utdanningsstipend. Søknad om MFs korttidsstipend sendes MFs forskningsutvalg. Søknaden må inneholde prosjektbeskrivelse og relevant dokumentasjon. Kvinner oppfordres til å søke.

Nærmere opplysninger får du hos konsulent Nils Aksel Røsæg, tlf 22 59 05 53. Du kan også henvende deg til Forskningsutvalgets leder professor Jan-Olav Henriksen eller til dekanus, professor Torleiv Austad. Søknadsfristen er 15. februar.

Det teologiske
Menighetsfakultet
Postboks 5144 Majorstua
0302 Oslo

kombinasjon av vårt studium i kristendomskunnskap og Kateketstudium. Denne utdanningen var ny, men interessen var voksende. Om jeg ikke husker feil var det ved Luther Seminary nå 100 studenter på dette studietilbudet.

Men bare et fåtall menigheter har fått opprettet stillinger for

slike spesialarbeidere. Når jeg fortalte om vår kateketjeneste og vår kateketutdanning, var det stor interesse å spore. Vi trenger altså ikke bare dra til USA for å lære. Vi har også noe å lære bort. Og det er nettopp det givende ved slike besøk – vi både får og gir!

Marit Rypdal

To ganger i uka
morgenen for
som våger å s
har oppnevnt
Selv betegner
Og hva gjør h
Det er for kon

En enkel

Det dreier seg om Menighetsfakultetets nye dekanus, professor Torleiv Austad. Fra 1. januar tok han over etter Oskar Skarsaune for en dekanperiode på tre år. Det er andre gangen Austad er dekanus på MF, og han mangler slett ikke tanker om fakultetet framover.

– Min visjon for MF er at vi utdanner folk som tenker og tror sammen med den kristne menighet. Jeg ønsker meg teologistudenter som går på apostlenes føtter, bærer tidens klær, har kjærlighetens hender og taler profetens røst, sier Torleiv Austad.

– Når bestemte du deg egentlig for å bli professor i teologi?

– Det har jeg aldri bestemt meg for. Mitt høyeste ønske var å bli lagssekretær eller

MF's nye dekanus, Torleiv Austad spiller tennis to ganger i uka. Foruten tennis har han holdt på med bl.a. skibopping, fotball, håndball og friidrett. Foto: Marianne Torp.

*...a drar han hjemmefra klokka halv sju om
...spille tennis. Han er blant de få fagteologene
...rive enkelte oppbyggelige bøker. Myndighetene
...han til medlem av offentlige etiske komiteer.
...han seg som en enkel kristen og en glad prest.
...n når han skal slå ut håret?
...til å slå ut, svarer barna hans.*

kristen og en glad prest

sjømannsprest, men det var uaktuelt fordi jeg ikke var god nok til å fortelle historier. Derfor ville jeg bli prest på landsbygda, svarer preste-sønnen som er oppvokst i Indre Agder og Telemark, altså i dalstrøka innafør.

En landsens prest ble han aldri. I stedet har Austad hatt en lang tjeneste som lærer i systematisk teologi ved Menighetsfakultetet. Sentralt står han, midt i kirkebildet og har i følge ham selv tatt med seg det beste i røtene fra lutherdom og norsk pietisme. Stivkirkelig blir han aldri. Han har bl.a. vært medlem av Kirkerådet, Indremisjonsselskapets hovedstyre, kommisjonen Faith and Order under Kirkens Verdensråd og har vært redaktør av Luthersk Kirketidende i ti år.

For tiden er han visepresident for Luther Akademiet i Ratzburg, Tyskland. Her hjemme har myndighetene oppnevnt han til medlem av Bioteknologinemnda og Den nasjonale forskningsetiske komite for medisin som drøfter medisin-

ske etiske spørsmål på vegne av samfunnet.

– Det er ikke vanskelig å være prest fra MF i disse forskningsetiske miljøene i dag. Tidligere likte ikke medisinerne at teologer skulle klatte borti deres etiske spørsmål. I dag tenker de tverrfaglig og innser at teologer har en god utdanning i etikk.

I det hele er det lett å komme inn på sentrale trosspørsmål med folk fra svært ulike miljøer. Sylfest Lomheim, kjent fra språkprogram i NRK, sa det slik i et foredrag i Setesdal: «Setesdolar, de må lesa Bibelen for ikkje å bli språklege krøplingar. Setesdolar, de må ikkje la dei kristelege få monopol på Bibelen.» Bibelen er ikke en bok som vi trenger å skamme oss over å lese på trikken, men en bok vi bør være takknemlige for å kunne arbeide med og spre kunnskap om, sier han – nettopp med tanke på arbeidet ved Menighetsfakultetet.

– Hva med kirken i en slik tid?

– Det undrer meg at toneangivende kretser i kirken så lett tilpasser seg mediernes rost og i så liten grad ser på menigheten som et annerledes folk. Jeg synes mange for raskt kapitulerer for tidsanden i stedet for først å spørre: Hva sier Guds ord? Men jeg vil ikke la mismotet ta overhånd.

Jeg taler heller om mulighetene for kirken, enn om forfallet. Fortsatt når folkekirken langt ut, ikke minst ved begravelser. Ikke på noe punkt er forskjellen mellom f.eks. kristendom og humanetikk større enn akkurat i møte med døden. Vi må bare ikke gi folk stener for brod.

Austad tok sin doktorgrad på kirkekampen under den andre verdenskrig og har fått H.M.Kongens gullmedalje for en vitenskapelig avhandling. Han har også vært opptatt av, og holdt kontakten med personer som kom ut på den gale siden under krigen.

” Vi kan lese Bibelen på trikken uten å skamme oss ”

– I hele fjor var Norge preget av fredsjubileet. Hvordan vurderer du dette jubileet?

– Det er fint at vi ærer dem som æres bør. Men jubileet var kanskje ikke kritisk nok til at Norge var så lite forberedt på å møte en invasjon. Og man talte ikke særlig nyansert om dem som sympatiserte med NS. Noen av disse har klart seg bra, men for mange førte etterkrigstiden til frykt og isolasjon, ikke bare for dem selv, men også for deres barn.

Det gjorde veldig inntrykk på meg å komme til Zimbabwe i 1988, og se hvordan kirken – ikke minst den katolske – appellerte i avisene til å vise forsoning og medmenneskelighet overfor dem som sto på den tapende siden og hadde støttet koloniregimet under borgerkrigen. Når et oppgjør er gjennomført, må folk få starte med blanke ark og fargestifter. Særlig viktig er det at barn slipper å bære med seg skamfølelse på foreldrenes vegne. Norge i etterkrigstida har nok ikke på samme måte som folk i Zimbabwe greid å omsette forsoningens budskap i praktisk holdning overfor dem som det gikk galt med under krigen.

Skriver gjerne oppbyggelig

Torleiv Austad hører til de få fagteologene som også skriver enkle, oppbyggelige bøker. I flere år har han hatt en egen bonnespalte i indremisjonsbladet «For Fattig og Rik» og fått god respons på den. I løpet av de siste arene har han skrevet to bøker om bønn, som begge er kommet på Luther Forlag, *Bønn til Gud og Troens pust*. – Det bare pipler ut nå og da, er hans begrunnelse for dette forfatterskapet:

☞ I takkebønnen ligger det ikke bare jubel og glede, men også hengivelse – for ikke å si overgivelse. Den som loverpriser Herren, overlater samtidig sitt liv i hans hender. Å gi Gud ære vil si å flytte oppmerksomheten fra seg selv til Gud. Når vi nærmer oss ham med takk og lov, anerkjenner vi hans storhet og godhet. ☞

Fra Troens pust (1994)

Professor Torleiv Austad møter til intervju med Lys og Liv en tirsdag morgen. Da kommer han ikke hjemmefra, men fra riksanlegget for tennis på Hasle i Oslo. To ganger i uka stiller han der klokka sju om morgenen sammen med gode venner fra menigheten for å spille tennis.

– Jo, idrett betyr mye for meg. Mennesket er skapt til å bevege seg. Det er derfor Gud

har utstyrt oss med så mange ledd. Når jeg driver idrett, får jeg også svettet ut surhet og aggresjon og blir mye gladere etterpå.

Han har drevet både med skihopping, fotball, håndball, fridrett, jogging – og altså tennis, og han ser gjerne på sportsendingene på TV.

– Jeg prøver jo å disiplinere meg og ikke se for mye, sier han, men innrømmer at han nærmest betrakter Sportsrevyen på søndag som «hellig tid». – Da ønsker jeg ikke å få telefoner.

Kona hans samtykker i at dette gir ham god avkobling. Den samme holdningen har hun til professorens deltaking i husarbeidet.

– Britt Maria kjøper inn maten og vasker og stiller tøyet, mens det

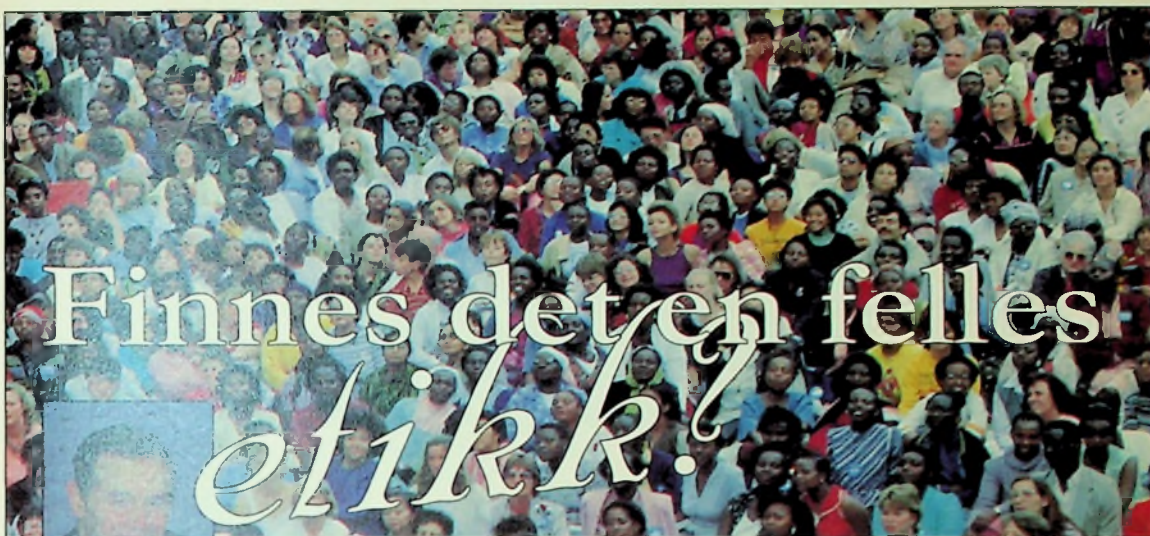
er min oppgave å vaske huset hver uke. Har jeg ikke gjort det, er det ingen bønn. Hun er klok nok til ikke å gjøre det for meg når jeg er stresset.

– Og hva gjør du når du skal slå ut håret?

– Det er nok lite hår å slå ut. Men jeg liker å komme meg til fjells. Badestrender er ikke noe for meg, i alle fall ikke hvis man skal ligge der. Da er det bedre med lange skiturer og fotturer i fjellet. Jeg er glad i Norge. Jeg er så norsk at det lukter av meg. Vi bodde en gang ett år i Minnesota. Men å stå å svae med vinden på prærien i et helt år, er til å få balanseforstyrrelse av. Det første jeg måtte gjøre da vi kom hjem, var å dra til fjells for å få igjen balansen. Jeg må ha fjell for å ha noe å la blikket falle mot, sier MFs nye dekanus. ♦

Personal-nytt

Jon-Geir Dittmann er blitt ny informasjonssjef ved Menighetsfakultetet fra januar 1996. Dittmann har vært kapellan i Tune og Greaker menigheter. På MF etterfølger han Aud Kvalbein. Oyvind Meling begynte 1. januar som ny landssekretær ved MF etter Odd Kristoffersen. Meling har tidligere vært res.kap. i Brønnøy. Menighetsfakultetet ønsker disse to nye medarbeidere velkommen til fellesskapet!

Finnes det en felles etikk?

De siste årene er det oppstått et nytt forskningsfelt innen etikken. Forskerne prøver å svare på om det finnes en felles etikk på tvers av ulike religioner og kulturer, sier professor i systematisk teologi ved MF, Lars Ostnor.

– Når ulike etiske systemer møtes, vil det i dialogen dem imellom alltid være et element både av argumentasjon og av proklamasjon. Samtaler om etiske spørsmål blir ikke begrenset bare til rasjonelle aspekter. For ulike typer etikk vil momenter av religiøs og livssynsmessig art også slå igjennom.

DETTE SIER PROFESSOR Lars Ostnor i forbindelse med at han har redigert en bok om en etikk på tvers av kulturer. «Mange religioner – én etikk?» kom ut på Universitetsforlaget i høst. Bidragsyterne er religionshistorikere, sosialantropologer, filosofer, idéhistorikere og teologer.

Nytt forskningsfelt

– Dette å arbeide med etikk på tvers av forskjellige religioner er et nytt forskningsfelt, forteller Ostnor. Bakgrunnen er selvfølgelig internasjonaliseringen som skjer i dag.

Spørsmålet forskerne er opp-

tatt av, er om det går an å finne fram til en fellesetikk på tvers av ulike religiøse oppfatninger.

– Det er forskjellige syn på om det er mulig. Forskerne i denne boka mener at det må finnes et visst felles etisk minimum, men de er ikke enige om omfanget av denne etikken, og om hva den går ut på. Noen peker på at fellesetikken kommer til uttrykk i samfunnsmoralen og i samhandlingen i det politiske rom. Andre peker på felles etiske holdninger i de mellommenneskelige og nære relasjoner.

Ostnor peker selv på at ethvert etisk system er en kompleks størrelse. Når vi sammenlikner dem, synes han det er tjenlig å skjelne mellom fire nivåer:

– På det praktisk-moralske planet er det tale om mulige sammenfall av faktisk handlemåte, atferd og livsmønstre. På det andre nivået dreier det seg om å ta stilling til en rekke spesifikke, områdeetiske enkeltproblemer som dødsstraff, streik osv. På det

tredje nivået gjelder det hvilke prinsipielt grunnlag man har i form av et normsett, og på det fjerde nivået er det spørsmål om livssynsmessig forankring av etikken. Et eventuelt femte aspekt kan være motivasjonen for moralskandel.

Kulturens betydning

Ved å dele opp slik er det lettere å forholde seg til hva som er felles mellom etiske systemer. Noe man enes om på ett nivå, kan man ha ulikt syn på på et annet nivå.

En slik differensiering kan også gi hjelp til å forstå hvilken betydning den sosiale og kulturelle konteksten har, når vi sammenlikner etiske systemer. På de to første nivåene er vi nær den virkeligheten vi lever i, de aktuelle utfordringene. Da må naturlig nok situasjonsrelaterede faktorer bety mye. På de tre siste, mer prinsipielle nivåene vil den eksisterende samfunnskonteksten være mindre avgjørende, påpeker Lars Ostnor. ♦

Uteksaminerte ved MF høsten

Denne høsten har 139 personer tatt ulike eksamener ved MF. 17 har fullført full presteutdanning med Praktikum. 25 har gjennomført teologisk embetseksamen. 34 er ferdig med kristendomskunnskap grunnfag, 37 mellomfag og 5 hovedfag. I tillegg har 18 tatt Semesteremne i livssyn og religion og 3 Semesteremne i koiné-gresk og jodiske-hellenistiske kultur.

Praktisk-teologisk seminar

Frøde Askekjær, *Vennesla*,
Erna Magrethe Holboe
Askeland, *Leka*, Edel Mar-
grete Bjørshol, *Kristiansund*,
Einar Bondevik, *Sogndal*,
Even Fanebust, *Aversund*,
Sunniva Gylver, *Oslo*, Edle
Dorothea Hallingby, *Hone-
foss*, Tore Henrik Hansen,
Fredrikstad, Allan Longfield
Rødland Hjort, *Frogner*,
Kyrre Klevberg, *Skoti*, Ole
Petter Lilleby, *Drammen*, Nils
Terje Lunde, *Mandal*, Trond
Morlandsto, *Kollveit*, Ovar
Andreas Sandaker, *Skjoldtni*,
Sven Ebbell Skjold, *Asker*,
Sigvald Lorentsen Steilbu,
Vangsvik, Jan Ivar Vorren,
Breivika

Teologisk embetseksamen

Paul Aage Aasheim,
Valestrandsfossen, Birte
Rugkåsa Andersen, *Hegra*,
Hilde Jorunn Arno, *Sola*,
Eirik Magne Bakken,
Staranger, Marit Bekken,
Elverum, Dagfinn Nils
Bjerkestrand, *Rensvik*, Ole
Kristian Bonden,
Bronnøddal, Irmelin
Grimstad, *Havrid*, Sigurd
Grindheim, *Oslo*, Knut
Fredrik Hallen, *Oslo*, Eiel
Holten, *Oslo*, Torstein
Tveiten Holten, *Oslo*, Tore
Hummelyvoll, *Oslo*, Ragnhild
Jepsen, *H.* Kristian Kjesen,
Oslo, Freddy Knutsen, *Bryne*,
Rita Angelika Løpelt, *Oslo*,
Erik Leo Mørtzell, *Svolvær*,
Jeanette Mathiesen, *Himna*,
Gaute Norbye, *Jostik*, Erling
Nydal, *Horn*, Ingeborg
Overvold, *Sivanda*, Sigr
Pedersen, *Sorland*, Anthony
Chee Wah Shum, *Oslo*, Arne

Oyvind Slordahl, *Kristiansund*.

Grunnfagseksamen

Kjetil Ostnør, *Oslo*, Anja
Kristin Aalto, *Helsinki*,

John Peder Grimsmo,
Haslum, Arvid Hagaseth,
Aust-Torpa, Trude Hansen,
Nannestad, Line Heiberg,
Oslo, Birgitte Sofie Helland-

Monica Helen Staurung,
Langbus, Kristin Sukke,
Notodden, Heidi Ulvund,
Ahrendeid, Live Mehlum
Wilhelmsen, *Duken*.

Mellomfagseksamen
Jens Reidar Antonsen, *Oslo*,
Inger Johanne Berge,
Heggedal, Kristian Børntzen,
Vinstra, Anne Louise Boge-
tvecht, *Gjerdruu*, Lasse Braad-
land, *Mandal*, Nils Mauritz
Brundtland, *Finnnes*, Lars
Martin Dahl, *England*,

KINESISK PASTOR: En av dem som tok embetseksamen før jul, er kineseren Anthony Chee Wah Shum. I syv år har han studert for å bli pastor for sine egne landsmenn i den kinesiske menigheten i Oslo. De har aldri hatt egen pastor. – Jeg vil særlig satse på å undervise menigheten, dessuten drive besøkstjeneste, sier Anthony Shum.

Det bor mer enn 1000 kinesere i Oslo-området. I løpet av de siste årene er minst 150 kinesere blitt kristne. Men på grunn av manglende oppfølging har også mange blitt borte igjen.

Anthony Chee Wah Shum er født i Hong Kong. Familien hans kom til Norge i 1972 og drev Kina-restaurant. Et team fra Chinese Overseas Christian Mission i London besøkte Oslo i 1980. I løpet av denne uka ble fem kinesere kristne, deriblant Anthony. Siden er han blitt overbevist om at Gud vil bruke ham som pastor for sine egne.

Anthony Chee Wah Shum ble innsatt til tjeneste 10. desember av kineseren Simon Chow. Chow har studert i Uppsala og nettopp tatt doktorgraden i teologi. Nå reiser han til Hong Kong for å gå inn i det professoratet ved Lutheran Theological Seminary som flere MF-lærere har vikariert i de siste årene, bl.a. Øskar Skarsaune, Hans Kvalbein, Karl Olav Sandnes og Nils Aksel Røseg.

Oyvind Andersen, *Oslo*, Jan
Tommy Sigvartsen Birke-
land, *Dørgenes*, Tone Birgitte
Bjrdal, *Alesund*, Rita Helene
Bolstad, *Oslo*, Ketil Buan,
Melhus, Cecilie Trongkleiv
Dovik, *Oslo*, Anita Skandsen
Egeland, *Hauge i Dalane*,
Heidi Therese Fageraas,
Hlseng, Jakob Furuseth, *Algar-
heim*, Jan Gamre, *Oslo*,
Harald Gautestad, *Sogne*,
Ellen Lande Gossner, *Oslo*,

Hansen, *Oslo*, Ola Ivar
Hvalen, *Atra*, Arild Kjeilen,
Sagrag, Anne Schanche
Kristoffersen, *Sandnes*,
Ingunn Lindland, *Hohum*,
Sverre Mangrud, *Rade*, Sonia
Bent Ali Nefzaoui, *Grimstad*,
Olve Andreas Nicolaisen,
Oslo, Anne Margrethe
Olsen, *Oslo*, Camilla Therese
Sandsto, *Tarnasen*, Fred
Ragnar Skau-Nilsen, *Oslo*,
Anne-Helen Skjold, *Tjeldsto*,

Aasold Ekelund, *Heistad*,
Bernt Elle, *Kristiansand S.*,
Dag-Håkon Eriksen, *Klofta*,
Henning Falke, *Tolsrud*,
Bjørn Espen Heggeland,
Strømmen, Odd Gunnar
Hogstad Hammernes,
Melhus, Idun Strom Hansen,
Stabekk, Erhard Hermansen,
Arendal, Solvi Helen Hop-
land, *Maløy*, Richard Jensen,
Strømmen, Reidun Kjeldsen,
Kreldde, Marianne Kraft, *Lier*,

1995

Kristin Lørentzen, *Borbaug*,
Bjørn Mannsverk, *Gådy*,
Bjørn-Inge Mydland, *Hauge*
i Dalane, Olav Nenseter,
Sokna, Torill Sommerro
Nielsen, *Sandefjord*, Ragnhild
Olsen, *Grubbei*, Berte
Raudsandmoen, *Stavern*,
Marianne Sorli, *Leksvik*,
Inger Janet Sandmark, *Tau*,
Nina Sanne, *Røyneberg*,
Knut Erik Skarpaas, *Nesøya*,
Merethe Stray, *Kristiansand*,
Jan Erik Sveistrup, *Oslo*,
Margrete Telhaug, *Rarheim*,
Liv Hattaland Tjemsland,
Bergen, Lars Helge Tveit,
Kriteseid, Frøydis Helen
Torring, *Frederikstad*, Glenn
Oystein Wehus, *Sannidal*.

Hovedfagseksamen
juni – desember 1995
Tomas Dronen, *Farsund*,
Geir Lie, *Sortland*,
Tom Arne Mollerbråten,
Magnor, Odd Bjarne
Skogestad, *Brattbølmen*,
Olav Vestbostad, *Filjar*.

Semestererme i
livssyn og religion
Tonje Margrete Andersen,
Kristiansand, Thorbjørn
Anvik, *Horten*, Tor Brökke,
Rysstad, Terje Emil Fredwall,
Vennesla, Mona Leite
Fuglestad, *Helle*, Åsmund
Kleivenes, *Molde*, Anne
Knobloch, *Langesund*,
Ragnhild Konnestad,
Grimstad, Ingunn Lyngset,
Norbømsund, Vibeke Morek,
Aneby, Nils-Tore Mosvold,
Oslo, Anne Irene Olebakken,
Nordby, Andre Olsen, *Askim*,
Kristina Therese Pettersen,
Drammen, Anne Marit Riste,
Lønen, Bodil Kalgraff
Sivertsen, *Kristiansund*,
Torunn Tollefsen, *Drammen*,
Synøve Margaret Rud
Øyrevik, *Billingstad*.

Semestererme i
koiné-gresk og jødisk-
hellenistisk kultur
Geir Morten Forland,
Fjellhamar, Oddvar Hæge-
land, *Kristiansand*, Hallvard
Olavsson Mosdøl, *Kriteseid*.

De inviterer til fest, fra venstre: Aud Sunde, Toril Bergheim og Torhild Viste.
Foto: Marianne Tørp.

– Kvinnegruppa skal vise at det er OK å være kvinne både på Menighetsfakultet og i kirken, men kvinnene på MF er svært forskjellige og skal få være det. Vårt viktigste mål er fortsatt å få flere kvinnelige lærere til fakultetet, sier Torhild Viste, leder av Kvinnegruppa.

DENNE VÅREN ER det 20 år siden Kvinnegruppa på Menighetsfakultetet ble stiftet. 1.-2. mars markeres jubileet, med fest fredagskvelden og seminar om kvinner og ledelse på lørdag. I tillegg vil det gjennom hele vårsemesteret være et ukentlig tverrfaglig seminar om kvinneteologi.

– Alle tidligere medlemmer er velkommen til jubileumsfesten 1. mars, selv om vi ikke klarer å nå alle med en personlig invitasjon. Fullstendig kartotek mangler, og det er derfor ikke mulig å oppdrive alle navn, understreker Aud Sunde som er leder av jubileumskomiteen. Hun oppfordrer tidligere medlemmer til å følge med i annonsene i Vårt Land og Luthersk Kirketidende.

Menighetsfakultetet har ca 300 teologistudenter, og en tre-del av disse er kvinner. Kvinnegruppa har for tiden ca. femti medlemmer.

Kvinnegruppa har alltid arbeidet for å få flere kvinnelige lærere på MF. Utgangspunktet for gruppas arbeid er at kvinner og

menn er likeverdige og likestilte og kan gå inn i de samme oppgavene i kirke og samfunn, heter det i statuttene. De vil være en personlig støttegruppe og et faglig samtaleforum for kvinnelige studenter, rekruttere jenter til teologistudiet, inspirere dem til prestetjeneste og forsker- og lærerstillinger.

– Vi ønsker å styrke jentenes selvtilitt og få dem til å satse høyt. Vi trenger kvinnelige forbilder for å greie å utvikle oss mer kvinnelig. Vi har hatt kvinnekamp i mange år. For å nå fram måtte vi bli lik mennene. Nå er vi imidlertid kommet så langt at vi må utvikle det som er spesielt med oss kvinner, sier Toril Bergheim, medlem av styret.

– Av menn kan kvinner lære styrke, frimodighet og stå på-vilje, fortsetter Aud Sunde.

– Men av kvinner kan menn lære seg ikke å være så militante, ikke så kjappe i konklusjonene og mer nære og til stede, tilføyer Torhild Viste.

BUSSFERIE Spania Calella

Påsketur 12 dager

Avgang 28.3. med Kielferga tur/retur og lugar.

Ca. 20 timer Non Stop buss fra Kiel til Calella.

Fast stopp hver 3. - 4. time.

Hotell med helpensjon.

Utflukter til

Andorra og Barcelona

Bussavganger:

fra Molde (tlf. 71 26 20 00)

fra Bergen (tlf. 55 31 19 12)

fra Oslo (tlf. 22 36 15 84)

Reiseklubben
Venners Venner

JØLSTAD

BEGRAVELSESBYRÅ

HOVEDKONTOR

Grefsenveien 70

22 15 10 50

DØGNVAKT

GI MENIGHETEN GLOBAL UTSIKT

Den norske Santalmisjon tilbyr:

BØNNETELEFON 22 67 92 03

Oppdaterte takke- og bønneemner fra misjonsfeltene. Åpen hele døgnet.

BØNNEARK

Presenterer misjonsfeltene med kart, bilder og takke- og bønneemner.

ENKELTMEDLEMSKAP

Barn, unge og voksne kan bli enkeltmedlemmer i Santalmisjonen.

Vil du vite mer?

Kontakt Den norske Santalmisjon tlf 22 57 86 00

Hotell IMI

Gjør som MF

Bruk Hotel IMI

tlf. 22 20 53 30

OLSEN NAUEN KLOKKESTØPERI

Boks 2035 3103 Tønsberg
tlf. 33 38 00 03

Kirkeklokker-Ringemaskiner-Service

Marit Anny's
Vevstogo

Tepper
Løpere
Kyrkjetekstiler

Marit Anny's Vevstogo
2967 Lomen Tlf/fax 61 34 39 99

Den kristne ukeavisen FOLKETS FRAMTID

Rune Belsvik og Paul Leer-Salvesen

MELLOM DEG OG MEG

En åpen og fordomsfri brevveksling mellom forfatterne om tvil og tro, om ungdomstid og jenter, om far og dramatiske opplevelser. En bok for ungdom hvor Belsvik skriver på nynorsk og Leer-Salvesen på bokmål.

125,-

IKO

IKO-Forlaget AS Boks 173, 1430 Ås
Tlf.: 64 94 37 60 • Fax: 64 94 29 95

Kursdag om familiemessen

Innholdet i en ny familiemesse diskuteres nå i Den norske kirke. En komite nedsett av Kirkerådet har utarbeidet et forslag som for tiden er på høring i kirken. MF følger opp med etterutdanningsdag 25. mars der familiemessen nettopp er temaet.

- Vi vil gi informasjon og

inspirasjon til arbeidet med barn i menigheten, sier MF's amanuensis Oystein Bjørdal som er en av kurslederne. Bjørdal har for øvrig også ledet komiteen i Kirkerådet som har jobbet med det nye forslaget til familiemesse i kirken.

MF's kursdag inneholder foredrag ved forfatter og mu-

siker Kristin Solli Schøyen, sokneprest og Olavsstipendiat Hans Arne Akerø, fungerende Marit Rypdal og Oystein Bjørdal. Kursavgiften er 100 kroner som inkluderer lunsj. Påmelding skjer til MF innen 10. mars, enten skriftlig eller pr telefon.

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester og diakoner, liturgiske drakter for klokkere.

Målfrid Bølset

6635 Meisingset
tlf. 71 53 13 34

Hallesby og hustrus legat

MF deler igjen ut stipend fra Hallesby og hustrus legat.

Legatet er ment som hjelp til teologiske kandidater og yngre prester ved studier i teoretisk eller praktisk teologi. Det kan gjelde reisestipend eller bokstipend. Kvinner oppfordres til å søke, søknadsfrist 30. april 1996. Søknadsskjema og statutter kan du få hos konsulent Nils Aksel Røsæg, Menighetsfakultetet, Boks 5144 Majorstua, 0302 Oslo, tlf. 22 59 05 53.

Aktuell bok fra Universitetsforlaget

Olav Skjevesland

Det skapende ordet

En prekenlære

Hvorledes påvirker predikantenes person selve forkynnelsen? Preker kvinner annerledes enn menn? Hvilke mål skal kirkens forkynnelse arbeide mot?

Dette er noen av spørsmålene som behandles i denne boken.

En aktuell bok for teologiske studenter og alle som er opptatt av kirkens forkynnelse i dagens situasjon.

UNIVERSITETSFORLAGET

• kr 265,-

Ettersendes ikke ved varig adresseforandring, men returneres Menighetsfakultetet med påført ny adresse.

C-BLAD Retur
MF Kartotek
Postboks 5144 Majorstua
0302 Oslo

Gaver til MF er skattefrie!

ERGRET DU DEG over at skatten ble litt for høy da du skrev selvangivelsen for i år?

Ved å gi til Menighetsfakultetet kan du selv spare på skatten fordi gaver til forskningsinstitusjoner, som MF, er skattefrie. Og du

gir til et godt formål, som også kan tjene din menighet eller din kristne organisasjon. MF er nemlig den institusjonen i Norge som utdanner flest kirkelige medarbeidere. Gjennom en grundig utdanning blir de forberedt til en tjeneste i kirken og Kristen-Norge. Menighetsfakultetet mottar statsstøtte til driften, men bare for

75 prosent av utgiftene. Det øvrige må MF selv samle inn blant sine venner, 7-8 millioner kroner i året. Dersom flere går inn i en fast givertjeneste, vil dette sikre driften, og MF's ansatte kan konsentrere seg om oppgaven med å utdanne medarbeidere til kirken. I MF's givertjeneste kan du velge mellom å få tilsendt giroer i posten eller ha autogiroordning

Venja Hammer, lektor, og Harald Kaasa Hammer, studentprest;

«For oss er det naturlig også å gi til en kristen utdanningsinstitusjon. En del av våre gaver går til Menighetsfakultetet, som for en stor del baserer seg på frivillige gaver. På MF utdannes prester, kristendomslerere og kateketer. Dette er viktige utdanninger med en klar kirkelig tilknytning. Vi vil sterkt anbefale en ordnet givertjeneste. Autogiro er en god måte å gjøre det på, som hjelper oss til å gi regelmessige gaver.»

J-A, jeg vil være med i fast givertjeneste for Menighetsfakultetet. Send meg mer informasjon.

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr./sted: .....

Kan sendes
ufrankert.
Adressaten
betaler portoen

Svarsending
117 000/169pb

Det teologiske Menighetsfakultet
Majorstua
0301 Oslo